

Daudzveidīga rosība gaidot Austrālijas Kultūras dienas

Par Kultūras dienām Melburnā stāsta Anita Andersone

Austrālijas Latviešu 53. Kultūras dienu rīcības komitejas priekšsēde Anita Andersone viesojās laikraksta „Latvietis” redakcijā, kur viņu intervēja Ilze Nāgela. Šeit sniedzam saīsinātu interviju, kas pilnībā lasāma laikraksta „Latvietis” 93. numurā (www.laikraksts.com/raksti/raksts.php?KursRaksts=319).

Ilze Nāgela: *Strauji tuvojas lielais un nozīmīgais notikums šogad ne tikai Melburnas latviešu, bet arī visu Austrālijas latviešu dzīvē – Austrālijas Latviešu 53. Kultūras dienas. Lūdzu tevi īsumā par tām pastāstīt.*

Anita Andersone: Sākšu ar pašu galveno - Kultūras dienas notiks ierastajos datumos no 26. līdz 31. decembrim. Atklāšana būs svētku otrā dienā 27. decembrī, lai dotu iespēju visiem atpūsties no Ziemsvētkiem. Beidzamais sarīkojums būs Kultūras dienu noslēguma balle, Vecgada vakarā.

I.N.: *Ar kādām domām ķeries pie šo lielo svētku veidošanas?*

A.A.: Es ļoti vēlētos, lai sabiedrība justos vienota un uzmundrināta, svētkiem tuvojoties. Es vēlētos, lai Melburnas latvieši, būdami rīkotāju pilsētas viesmīļi, ar prieku pošas un gaida ciemos svētku viesus. Būtu svarīgi, lai ikviens, ienākot mūsu svētku lokā, justos ērti, justos pieņemts. Vēlētos, lai programma izdotos ar plašu pievilksanas spēku un augstu māksliniecišķu kvalitāti, atspoguļojot mūsu bagātīgo tautas mantojumu, tomēr ar skatu uz nākotni. Gribētu, lai mūsu svētkos iesaistītos arī latvieši, kas izjūt piederību savai tautai, kaut arī valodu neprot, kā arī nelatvieši, kuŗiem ir interese par Latviju. Pats svarīgākais, lai svētki būtu gaiši, pacilājoši tautas svētki - tādi, kas ir svinīgi, pārdomas mudinoši un reizē līksmi.

I.N.: *Kur notiks KD sarīkojumi?*

A.A.: Darbība centrēsies ap Latviešu namu. Meklējām telpas ārpus namam tikai tad, kad tas nepieciešams telpu plašuma dēļ. Mums pārsvarā izdevās tās sameklēt Latviešu nama tuvumā, lai varētu pēc iespējas ērti pārvietoties bez mašīnām.

I.N.: *Pastāsti, lūdzu par čaklo KD rīkotāju un palīgu saimi.*

A.A.: Mēs esam trīs paaudzju pulks. Sastādot komiteju, īpaša vērība tika piegriezta abu jaunāko paaudzju pārstāvju iesaistīšanai, un to mēs darījām ar nolūku, jo tieši šīm paaudzēm, kuŗām ir starp 20 un 55 gadiem, būs arvien lielāka atbildība ne tikai par Kultūras dienu rīkošanu, bet arī par mūsu sabiedrības nākotnes virzienu.

Es uzskatu, ka KD mērķis nebūtu tikai rīkot lielos svētkus ik pa diviem gadiem, bet gādāt par to, lai starplaikā kultūras dzīve aktīvi turpinātos un attīstītos, lai piesaistītu jaunu darītāju un apmeklētāju pulku. Mūsu sabiedrībs darbībai ir arī

vērtīgs pagrieziena punkts, kas arvien vairāk ieplūst jaunatbraucēji no Latvijas. Arī viņi piesaistīti pie čaklās KD darbības komandas, pienesot svaigas domas.

Priecājos par darbības sekēm un jauko gaisotni, kas valda sēdēs un sarunās. Šis brīvprātīgais darbs ir atbildīgs, prasīgs un tieši laikietilpīgs. Katram ir aizņemta dzīve, vēl jo vairāk novērtēju viņu lielo atdevu.

Mūsu sabiedrība, caur vairākiem līdzekļu vākšanas sarīkojumiem ir varējusi izjust šīs uzņēmīgās nākamās paaudzes spējas un enerģiju. Šaubu nav, ka esam dzīvi, esam stipri un skatāmies nākotnē ar pārliecību, ka pastāvēsim vēl ilgi.

I.N.: *Kā esat iecerējuši reklamēt gaidāmās Kultūras dienas?*

A.A.: Veidojam plašu reklāmu, izmantojot ne vien Austrālijas un atsevišķu pilsētu izdevumus, bet izmantojot arī elektroniskos sazināšanās veidus caur mājas lapu, dažādiem portāliem un e-pastu, arī radio intervijām. Sūtu informāciju Jaunzēlandes latviešu sabiedrībai. Izplatām informāciju par KD latviešu un angļu valodās. Mājas lapa būs arī angļu valodā. Mūsu sabiedrībā ir daudzi, kuŗi valodu nepārvalda perfekti, bet būtu svarīgi viņiem likt justies kā daļai no mūsu saimes.

I.N.: *Droši vien būs virkne sarīkojumu, kas paliks kā pārsteigums publikai līdz pašām KD. Kas būs KD varbūt savādāk nekā līdz šim ierasts?*

A.A.: Mani ļoti iepriecināja, ko bija teicis 6. KD rīcības komitejas priekšsēdis, prof. E.Dunsdorfs. Viņš eleganti izteicis domu par jauninājumiem: „...arī izvīrīt jaunus centienus, nospraust ceļu tālākai progresam un pasargāt mūs no sastinguma un pārkmeņošanās.”

Melburnas KD būs pamatotas uz formulu, kuŗu ir izveidojusi mūsu iebraucēju paaudze, bet reizē centīsies arī nospraust ceļu tālākai izaugsmei. Daži piemēri. Šoreiz būs nedaudz savādāk – *Atklāšanā*, pēc svinīgās daļas sekos priekšnesumi, kas atspoguļos atlasīto no galvenajiem Kultūras dienu sarīkojumiem, starp tiem arī no teātrāliem priekšnesumiem, lai publiku iekārdinātu ar to, kas sagaida nākamajās dienās. Būs arī īpaši mūzikāli priekšnesumi, kuŗus varēs dzirdēt tikai *Atklāšanā*. Latviešu namā notiks svētku pieņemšana un *Atklāšanas* ballīte.

I.N.: *Kādi pārsteigumi Kultūras dienu viesus sagaida*

tēlotājas mākslas jomā?

A.A.: *Mākslas izstāde* būs trijās daļās. Pirmā būs retrospektīva izstāde ar Melburnas *Zilās otas* mākslinieku grupas darbiem. Otrā izstāde būs tekstilmākslas darbi no Latvijas. Šai izstādei šobrīd veido īpašus darbus, kuŗus pirmo reizi varēs apskatīt KD apmeklētāji un kuŗus varēs arī iegādāties. Trešā izstāde būs *Portretu konkurss*. Šāds konkurss nekad vēl nav redzēts Kultūras dienās. Konkursa pamata noteikums ir, ka personai, kas ir portretā attēlota, ir jābūt Austrālijas latvietim. To-

Austrālijas Latviešu 53. Kultūras dienu rīcības komitejas priekšsēde Anita Andersone pie pamazām arvien vairāk uzpostā Latviešu nama vārtiem Melburnā, kas uzņems visus kultūras dienu viesus.

ties māksliniekam nav obligāti jābūt latvietim. Pamatdoma bija izrādīt cieņu Austrālijas latviešu daudzveidīgajai saimei. Un ja šo cieņu izrāda kāds, kas pats nav latvietis, mums tas arī šķiet apsveicami. Šajā konkursā var piedalīties arī bērni, jo darbu izvērtēšana – gan tiesnešu, gan tautas izvēles balvas, būs divās kategorijās: *Atklātajā* kategorijā un *Jaunatnes* kategorijā. Portretus izstādīs Latviešu nama Lielajā zālē un tos varēs baudīt visu kultūras svētku nedēļu.

Kopkoŗa koncerta ietvaros arī būs jauninājumi. Koncerta rīkotāja Jolanta Lārmane kuŗa ir pārņēmusi zizli no ilggadīgā kopkoŗa koncerta rīkotāja Viktora Bendrupa, cenšas uzburt Latvijas Dziesmu svētku noslēguma koncerta atspoguļojumu. Pirmā daļā būs koncerts un otrā daļā, visa publika ir aicināta pakavēties kopā ar koristiem dziedot, dejojot un uzkoŗot. Atšķirīgi no Latvijas, koncerts nebūs gan brīvdabas estrādē, bet Seintkildas (St.Kilda) Pilsētas namā, pāris simts metru attālumā no Latviešu nama - kas nedaudz atgādina mūsu paŗu Rīgas Operas namu.

Kopkoŗa koncertam izvēlēta ļoti jauka programma ar tautas dziesmu apdarēm, klasisku un arī šodienas komponistu darbiem no Austrālijas, Latvijas, Kanadas un Amerikas. Koncerta noslēgumā tiks nodots KD karogs nākamajiem rīkotājiem, adelaidieŗiem. Pēc koncerta koristiem būs kopēja vakarēšana ar publiku turpat Pilsētas nama zālē, kas tiks pārvērstā par mā-

jīgu sadziedāŗanās telpu. Būs arī īsti latviski ēdieni – zirņi ar speķi, desiņas ar īpaŗi ņim gadījumam skābētiem kāpostiem, rasols, maizītes un vesela strīpa citu gardumu. Kopdziesmas tiks dziedātas kapelas pavadījumā un dziesmu vārdi parādīsies uz ekrāna. Ceram uz sirsnīgu, draudzīgu, dziedoŗu, līksmu vakaru!

Bez dziesmu grāmatas, būs pieejama papildus iespēja dziesmu apgūŗanai - *dziesmu ieraksti*. Šādu iespēju piedāvāja pēdējos Dziesmu svētkos Latvi-

jā. Tas bija ļoti vērtīgs papildus dziesmu apmācību palīglīdzeklis, un mums likās, ka būtu vērts mēģināt ņo ideju atdarināt Kultūras dienās. Ceram šādā veidā piesaistīt papildus dziedāŗus, piemēram, tādus, kuŗiem ir interese dziedāt, bet dažādu iemeslu dēļ nav iespēja apmeklēt koŗa mēģinājumus. ņie diski ir izsūtīti visiem Austrālijas koŗiem un ansambļiem vai ir arī dabūjami pie Jolantas.

I.N.: *Pēdējā laikā, kad ierodos Melburnas Latvieŗu namā, redzu kādas maiņas: tiek remontēts,*

Internetā var mācīties latvieŗu valodu

(LETA) Latvieŗu valodas aŗentūra (LVA) atvērusi jaunu mājas lapu www.valoda.lv, kur var mācīties latvieŗu valodu, iepazīties ar jaunākajām izdotajām grāmatām, pārbaudīt savas latvieŗu valodas zināŗanas un prasmes, gūt ieskatu par valodas apguves iespējām ārvalstu augstskolās, uzzināt par pedagogu tālākizglītības piedāvājumu, iepazīties ar skolotāju pieredzes materiāliem, kā arī elektroniski konsultēties par dažādiem valodas jautājumiem.

Mājas lapā pieejams grāmatu katalogs, kur lasītāji ātri un ērti var iepazīties ar LVA izdotajām mācību grāmatām un metodiskajiem materiāliem pieauguŗajiem un bērniem latvieŗu valodas un literatūras apguvei, valodas apguvei bilingvāli, ar dažādām vārdnīcām un rokasgrāmatām un citiem izdevumiem.

Mājas lapā var atrast informāciju par latvieŗu valodas

atjaunots, labots, krāsots...

A.A.: Jā, nams tiek spodrināts un uzposts, lielā mēŗā dēļ tā, ka nams būs *Kultūras dienu sirds puksts*. Latvieŗu nama pārvalde ir ķēŗusies pie darba, lai līdz gada beigām uzspodrinātu namu, lai varētu skaisti un sirsnīgi uzņemt viesus.

I.N.: *Varbūt vēl ir kas ko griŗētu pastāstīt?*

A.A.: Melburnas Kultūras dienām būs savs goda aizgādnieks. ņai personai vajadzētu būt tādai, kas ir pasaules latvieŗu sabiedrībā ieredzēta un cienīta, un kas reizē novērtē Austrālijas latvieŗu centienus uzturēt savu kultūru un valodu, it īpaŗi tik tālu no tēvzemes. Vienojāmies, ka aicināŗim kādu izcilu latvieti, kas tagad dzīvo Latvijā, kas izjūt, atbalsta un novērtē, to ko Austrālijas latvieŗu sabiedrība ir beidzamajos 60 gados ņeit paveikusi. Uzaicināŗim personu, kas ir vairākas reizes viesojusies Austrālijā, kā arī piedalījusies Kultūras dienās; kuŗa ir piedalījusies arī 3x3 saietos un uzrunājusī tautieŗus vairākos latvieŗu centros; persona, kas ir izteikusī cieņu pret mūsu sabiedrības lielo atdevu, uzturot latvieŗu kultūru visus ņos ilgos gadus zemē, kuŗa atrodas tik tālu no Latvijas. Uzaicināŗim bijuŗo valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu. Domājam, ka ņī amata pieņemŗana ir patiesa atzinība mūsu pirmajai iebraucēju paaudzei par viņas lielo, nerimstoŗo ieguldījumu latviskuma dzirksteles uzturēŗanā, kā arī atbalsta izrādīŗana mūsu jaunākajām paaudzēm, kas turpina ar degsmi darboties kultūras laukā. Mēs esam jau saņēmuŗi ierakstu no prezidentes ar ļoti sirsnīgiem vēlējumiem, kas būs drīzumā redzams KD mājas lapā.

Kultūras dienas, cerams, būs tādas, kuŗās ikviens varēs atrast kaut ko, kas viņu uzrunā, pēc kuŗām atgrieŗoties savā ikdienā jutīsies kaut ko vērtīgu pārdzīvojis, latvisko enerģiju uzlādējis. ●

vēsturi, dialektiem, skanējumam, iepazīties ar valodas politikas dokumentiem un valodas lietojumu reglamentējoŗajiem normatīviem aktiem, noskatīties un noklausīties video un audio no reklāmas kampaņām „Runā ar mani latviski” un „Domā, kā runā”, kā arī noskatīties filmas un iepazīties ar valodas kurioziem.

LVA ir izstrādājusī un pirmo reizi sabiedrībā bez maksas piedāvā elektronisku mācību līdzekli latvieŗu valodas pamatprasmes apguvei ar septiņām nodarbībām, kur par starpniekvalodu izmantota gan angļu, gan krievu valoda. Jaunākie – sākumskolas vecuma interesenti – saistoŗā veidā ar apgūt latvieŗu valodas pamatus, sākot ar skaņām un burtiem, vārdus nozīmi un teikuma veidoŗanas pamatprincipiem. ņī informācija pieejama sadaļā „Mācīties latvieŗu valodu internetā”. ●